

SZÉKELY-UDVARHELY

AZ UDVARHELYMEGYEI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS KOSSUTH-PÁRT LAPJA

UDVARHELYMEGYE JOGÜGYI, KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMIVELŐDÉSI, SZÉPIRODALMI, AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRJEGYZŐK EGYLETE, A MEGYEI GAZDASÁGI EGYLET, A SZÉKELYFÖLDI ELSŐ BAROMFITENYÉSZTŐ ÉS MÁS EGYLETEK KÖZLÖNYE

Megjelen hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 fillér. Községek, papok, gazdasági egyleti tagok és községi elöljárók egész évre 8 K, tanítók, községi és külső tagok, szintén egész évre 7 koronáért kapják.

Telefon

Egy példány 10 fillér.

Telefon

FŐSZERKESZTŐK:

Dr Gyarmathy Dezső,
földbírtokos.

Dr Hinléder Fels Ernő,
orsz. képviselő.

Dr Kállay Tamás,
orsz. képviselő.

Dr Pál Ernő,
ügyvéd.

Dr Viola Sándor,
ügyvéd.

SZÉPIRODALMI FÜMUNKATÁRS: Fülei Sz. Lajos.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

Kossuth Lajos utca 15. szám, hova a kéziratok, hirdetések és előfizetések küldendők.

Apróhirdetések „szavankint 4 fillér”, vastagabb betűvel 8 fillérért, más hirdetések olcsó árszabás szerint. Nyílt-tér sora I K.

M. kír. postatakarékpénztári cheque-számla 10,489. szám.

Az oláhfalviak.

A küzdelemnek, melyet a nemzet ellenségeivel folytat, minden nap megvannak a maga eseményei. A nemzet részére minden egyes esemény életet jelent, a hazaárulókra minden esemény döghalált. A nemzet nyíltan harcol, az eszméket, melyeket harcba vitte, fenn hirdeti. Az árulók szemérmetlenek, azért olykor ők is a nyíltság látszatában tűnnek fel. A nemzet fegyverei tiszták, becsületesek, törvényesek. Az árulóké piszkosak, bűnnel fertőzöttek, törvénytelenek. A nemzet felfelé tör küzdelmében, az árulók csuszognak, alattomosak. A küzdelem nem tarthat soká. A nemzet elszántan, de nyugodtan halad előre s utjában elsöpri a szemetet, a mit az árulók szűrtak ezeréves alkotmányunkra, elszakítja a gátakat, melyeket történelmi jogaink, természetes fejlődésünk elé húztak azok.

A nemzet sorra leplezi le az árulókat. A küzdelem egységes. Ki vezeti azt? Maga a nemzet. Az egységet a részek alkotják. A részek a vármegyék, városok, választókerületek és községek. Egyiknek sincs a küzdelemben kiválasztott vezére, mégis tudja mindenik tennivalóját. Nincs kommandó, mégis megtalálja mindenik a maga helyét a küzdelemben. Kiválasztja mindenik a rá eső ellenséget és végez vele. Nem kér tanácsot, nem vár parancsot — csak végez.

Az árulóknak erkölcsi ereje sohasem volt. Ma erejük egyáltalán nincs. A nemzet haragja, a végzet mindeniket utóleri és lesújtja. Mindenik sorra kerül. Ma egyik, holnap a másik, holnapután a tizedik, a századik, amíg tiszta lesz a harcér.

Vasárnap Daniel Gáboron volt a sor. Ezzel az urral hamarabb kellett volna végezni. A november 18-iki gaz csinynek ő volt a keresztapja. Ő tartotta Tisza Istvánnak keresztviz alá a szomorú emlékű „lex-Danielt”, ő irányította az első törzsurást a nemzet szive ellen. A megbízó levelet, mely lehetségessé tette, hogy a törvényhozás templomába, alkotmányos életünk szent csarnokába beléphessen, az oláhfalviak adták kezébe. A kegyelmes ur nem becsülte meg ezt a mandátumot. Választói bizal-

mával rutul visszaélt, mert a hazaárulásra leghivebb hivei sem hatalmazták fel.

Az oláhfalviak most visszakövetelik tőle a megbízást. Korbácsot vettek Krisztusként a kezükbe, hogy kikergessék a templomból a sáfárt, aki a nemzet jogait gyékényre teregette, hogy áruba bocsássa.

Az oláhfalviak felszólították a mult vasárnap Daniel Gábort, hogy mandátumát tegye le. Ki tanácsolta ezt az oláhfalviaknak? Ki parancsolta nekik, hogy a kegyelmes urat eltílták a megbízásból eredő jogok gyakorlásától? Ki volt az oláhfalviak vezetője? Senki. Ez a határozat nem kommandóra történt. Ennek a határozatnak szülőanyja a becsületes hazafiság, a józan gondolkodás volt. A jó közkatona kiszemelte a maga ellenségét és lesújtott reá.

A küzdelem egységénél fogva az oláhfalviak határozata országos jelentőséggel bír. Lássa meg az ország, lássa meg Tisza gróf ur, Fejérváry báró ur és főképen lássa meg Daniel Gábor, hogy az ő nevével beszennyezett választókerület lemosta magáról ezt a piszkot; lássák meg ezek a gyászmagyarok, hogy az országban számukra nincsen már hely, bűnös üzelmeikkel mindenünnen kikergetik őket. Mehetnek Bécsbe lakáznak!

Kegyelmes ur! Ha önt választói semmire sem becsülik, becsülje ön őket annyira, mint amennyire akkor becsülte, mikor megbízó-levelüket elfogadta. Ha akkor elfogadta határozatukat, vessé alá magát annak most is: mondjon le a mandátumáról!

Az oláhfalviakat pedig üdvözlöm s tudom, üdvözli őket az egész ország!

Dr Hinléder Ákos.

A politikai helyzetről.

Brutus és a triumviratus.

Brutus midőn összeesküvő társaival Caesart leszurván, Pompejus tanácssterméből kijött, Róma utcáin keresztül futva kiáltozta: Béke! béke! A kapitóliumba vonulnak, hol az akkor már egész szolgává lett római nép előtt szép beszédek tartanak, a helyett, hogy az egyetlen kedvező esélyt elfogadják, Sullát utánozva, a hatalmat kezökbe ragadják s megtartják azt erőszak és törvénytelenység útján is. Ezt akarta

talán tenni Cassius; de Brutus irtóztott minden erőszakosságtól. A zsarnokság bár honnan jöjjön is, bűnnek látszott az ő szemében; ő jobban szeretett volna elveszni a köztársasággal, mint meg nem tenni azt ily eszközökkel. Ezen tétovázást fölhasználta Antonius, Oktávius és Lepidus, a hatalomra ráteszik kezüket és megvetik az alapját egy tizenkétéves testvérháborúnak.

A magyar nemzet 1905 január 26-án leszurja Caesariját a 37 évig zsarnokoskodó szabadelvűpártot, ország-világgá kiáltva: Béke! béke! Az országházba vonulnak, hol a vezérek a nép előtt szép beszédek tartanak, a helyett, hogy a hatalmat kezökbe ragadva, Sullát utánoznák. Ezt akarták talán tenni Ugron, Polonyi stb., de Kossuth, Apponyi irtóztott minden erőszakosságtól, törvényeinkre állva, jogainkra támaszkodva néztek szembe a veszéllyel. Ezt Fejérváry és társai felhasználva megvetik alapját az abszolutizmusnak.

A római nép Cicero korában és korunk.

Brutus és társai azt hitték, hogy a nép és a szabadság között csak Caesar áll és hogy ha Caesar nem lesz többé, a szabadság egész természetesen magától újra születik. De azon a napon, midőn a polgárságot felhívták, hogy vegye gyakorlatba jogait, senki nem válaszolt és senki nem is válaszolhatott, mert polgárok nem léteztek többé. „Régóta nem vala már egyéb a római nép, mondja Appionus ez alkalomra, mint sokféle nemzetek zagyvaléka. A szabadok összevegyültek a polgárokkal, a rabszolgát mi sem különböztette már meg urától.”

A vezérbizottság talán azon hitbe volt, hogy a nép és szabadság között csak a Tisza kormány áll és ha az nem lesz többé, a szabadság egész természetesen magától újra születik. A népet felhívták, hogy vegye gyakorlatba jogait... Itt hála a magyarok istenének cikkem előző részét nem kell folytassam, mert a magyar nép zöme megértette a vezérek szavát és követte, megvonta támogatását a kormánytól. De igen sokan vannak rómaiak: Tisza István örült módon cikkeznek, védi multját és a kormányt, s házal, a Délvidéken toborzza a hiveket; a szabadelvűpárt nem tagadja meg a közösséget sem Tiszával, sem Fejérváryval, lesben áll, hogy majd a győzőhöz csatlakozzék; egyes gyász alakok nem szégyenlik neveiket előtérbe

tólni, Károlyi György nem tanul atyjától és bátyjaitól, védelmébe veszi a bűnös rendszert, Kazy János bars-megye főispánja törvényhatóságának hazafias határozatait arcpírulás nélkül megfélebbezte, ily szégyenletesen járt el Domahidy Elemér debreceni és hajdumegyei főispán, megfélebbezván Hajdumegye azon határozatát, mely az önként fizetett adók beszedésének és beszolgáltatásának megtagadására vonatkozik, a kihez most Rásó Gyula hajdumegyei alispán csatlakozik. Rásó ugyanis bár törvényhatósága kimondotta, hogy alkotmányvédő határozata a főispán esetleges felebbezésére való tekintet nélkül végrehajtható, a járások főszolgabiráit értesítette a főispán felterjesztéséről s értesíti, hogy a közgyűlési határozat megfélebbezett részei még nem jogerősek s így nem végrehajthatók. Megyénk főispánja is csak ilyen római, sem törvényrendelete, sem hazafisági köteletségnek nem tesz eleget, a törvényhatóság közgyűlését vonakodik összehívni, sőt hogy alkalma se legyen erre, nyaralás címen eltávozik megyénk-ből, valószínűleg szoktatni akarva minket „kedves” távollétéhez. Alispánunknak pedig a köteletségérzet nem szorítja a lábát, nem siet helyettesítő jogával élni, szintén nem hív össze közgyűlést, bár tudatával bír a kérés benyújtásával s tudatával bír törvényrendelte köteletségének.

Rosszul eső érzés, hogy hazánk majd minden megyéjében akadnak ilyen rómaiak, de vigasztaljon az a tudat, hogy a legjobb bornak is van salakja. Bélyeget, vastag bélyeget kell ezekre ütni, hogy a nemzet újjászületése idején meg lehessen különböztetni a tisztáktól.

Tanuljunk a történelemből.

Valóságos történelmi pont a vezérbizottság „nyilatkozata”, melyet a kormány „intő szövegére” adott. Arany szavak, melyben kimutatja, hogy e kormány alkotmányellenes, politikai felelősségének törvénybe iktatott elvét sarkából ki akarja forgatni. Mindenkinek szent kötelességévé teszi az ilyen kormányzást minden törvényes eszközzel lehetlenné tenni. Felfeji, hogy e kormányzás alapja téves, mert erőszakra van építve, de a koalíció nem ad fel semmit, a többség nem akart és nem akar a nemzettől nyert mandátum elárulásával és a nemzeti akarat kijátszásával kormányt vállalni, a passzív rezisztencia szükséges, mert ilyen alkotmányellenes kormánynak adót és katonát adni nem tanácsos,

az ilyen cselekedet nem gyöngéd kötelességérzetnek, hanem laza alkotmányos lelkiismeretnek jele. A kormány tehetetlen a nemzet akaratával szemben, de a nemzetnek kötelessége tisztviselőit megvédeni. Végül kijelenti, hogy helyre hozhatlan volna a nemzetnek erkölcsi vere-sége, a melyet szenvedne, ha az önkényuralom fenyegetései előtt jogai megvédésében meghátrálna.

Gyönyörű szavak, méltó, hogy mindenki szívébe vésse. Ez magyar hazafiaknak szól. Mások, kik nem velünk éreznek, talán el sem olvassák, de minek is, mert a vaknak ok nélkül magyarazzuk a színeket.

Eddig szóharcot láttunk mindkét részen, de Fejérvári és miniszter-társai nem azért eszközei a kamarillának, hogy a feladatok kivételénél visszariadjanak az erőszak használatától. Ők a nemzet letörésére vállalkoztak, azt pedig nagyon jól tudják, hogy a szónak kellő súlya erre nincs. Csakhamar elkövetkezik a tett ideje. Az ellenzék sem elégedhetik meg Cicero szájára való ékes beszédekkel. Jogainkat csak a törvénykönyveink felmutatásával meg nem védjük. Igen jól tudjuk, hogy minden jog csak annyit ér, a mennyi erő van e jogot megvédeni. Tehát meg kell szerezzük az eszközöket.

A kis Németalföld soha sem rázta volna le a nagy Hispánia igáját szép beszédekkel, jeles körmondatokban megirt alkotmányos alapelvekkel. De nemzeti pénztárt alapítottak, milliókat osztottak ki a szorongatott tisztviselőknek, hogy megélhetésüket biztosítsák. Evvel megtörték az önkény uralmát.

Norvégia függetlenítette pénzügyét és hadseregét Svédországtól, melyet aztán könnyű szerrel követett a teljes függetlenség.

Tanuljunk a történelem lapjaiból. Kövessük Norvégia példáját, haladjunk a vezérőrbizottság által jelölt uton és ne törekedjünk nemzeti követeléseink feladásával a békére. De addig is adjuk meg az eszközöket a vezérőrbizottságnak, ne legyünk

rómaiak, értsük meg vezéreinket, kövessük a kis Németalföldet. Gyűjt-sük össze filléreinket a nemzeti cél elérése érdekében. Könnyű elérni. Nem láttam felvetni ez eszmét, bár nagyon egyszerű. *Ne áltassa magát senki avval, hogy a most befizetetlen adót soha sem kell kifizetni. Ezt előbb-utóbb meg kell fizetni. Fizessük be most, de ne a kormánynak, mely ellenünk használná fel, hanem fizessük a törvényhatóságokhoz, hol a nemzeti ügy erősítésére használva fel, a dolgok rendes mederbe kerülése után az elszámolás országgyűlésileg jóvá-hagyást nyerje.*

Ez által erősebbé tesszük a nemzeti ügyet, másfelől megfoszszuk eszközeitől a nemzetellenes kormányt.

A hét története.

A vezérőrbizottság most mindad-dig nem tart ülést, amíg a további ellentállás szervezése és a tisztvi-selők kártalanítása dolgában kiküldött albizottság el nem készül ter-vével. Ez a munka pedig, tekintet-tel annak sok részletére, legalább két hetet igényel. Ez idő szerint tehát a vezérőrbizottság működésében is szünet van. Kossuth Ferenc elutazott Herkules-füldőre nehány heti üdülésre, Gróf Apponyi Albert már szerdán haza ment Eberhardra. De az albizottság nagyjai Budap-es-ten maradtak s mihamar hozzálat-nak a munkához. Természetesen, ha valami váratlan esemény jön közbe, a vezérőrbizottságot rendki-vüli időben is összehívják. Ezek után politikai fordulat a válságban rövid időn belül nem remélhető.

A zemsztvó-gyűlés minden aka-dály nélkül kezdődött meg Moszk-vában, ahol a cárlégközelebb tény-leg meg fog jelenni. Eddig semmi-nemű incidens sem zavarta meg a zemsztvók gyűlését. A cár enge-dékenységet bizonyítja a kegyvesz-tett Sziatopolk-Mirsaki hercegnek a volt liberális belügyminiszternek, Plehve utódnak visszahívása. A forradalmi láz még egyáltalán nincs szűnő felben. Ujabbán is tömeges kivégzés történt a forradalmárok megrettentésére.

A japán feltételeit illetőleg nagy nehézségeket okoz es különösen bonyolult a hadikárpótlás kérdése.

Nem azért, mintha Oroszország egyáltalán nem volna hajlandó hadi kárpótlást fizetni, hanem az arra szükséges óriási pénzüsszegek beszerzése miatt. A francia tőkepen-zések ugyan még ma is hajlandók Oroszországnak nagy összegeket be-szátani rendelkezésére, de ezt már csak egy alkotmányos kormánynak lennének hajlandók a szabaddá lett Oroszországban megadni, mert csak egy alkotmányos kormányzat volna képes azokat a belső bajokat, me-lyekben most Oroszország szenved, orvosolni.

Gótából jelentik: Kóburg Fülöp herceg már régen elhatározta, hogy abban az esetben, ha a párisi szak-értő orvosok feleségét. Lujza her-cegnőt épelméjének mondják es a bécsi főmarsall-hivatal a hercegnő ellen elrendelt gondnokságot meg-szünteti, nyomban válópört indít fe-lesége ellen es a válópört eddig is csak azért halasztotta, mert az or-vosok a hercegnőt elmebajosnak mondták. Most azonban a herceg elérkezettnek látta az időt arra, hogy a válópört felesége ellen il-le-teskes hatósága, a gótai hercegségi tartományi törvényszék előtt meg-indítsa.

A függő játszmák elintézésével szerdán befejezést nyert az oly nagy érdeklődést keltő ostendei sakkverseny. Marony utolsó nap is bizonyosságát adta kiváló tudásának, a mesterileg vezetett végjátékban legyőzte Tankenhaust.

Miképpen kell jövedéki kihágási ügyekben sikeresen védekezni?

Ritka ember, aki ezt tudja! Hiszen már átment a köztudatba, hogy ha a pénzügyi közegek bírságot követelnek, úgy se szó, se beszéd, be-lenyulunk a zsebünkbe es fizetünk, nem is kutatva, hogy jogos-e a pénzügyi közeg követelése, avagy nem s ha igen, hogy vajjon csak-ugyan olyan kihágást követünk-e el, aminővel vádoltatunk es hogy csak-ugyan olyan bírságot kell-e fizet-nünk, aminőt tőlünk követelnek.

Szóval, a jövedéki büntető ügyek-ben már évtizedek óta a sőt ebben tapogatódzunk, es ha reánk üt a fi-nanc, úgy alkudozunk a bírság-összegre nézve, kérünk könyörgünk, de védekezni nem tudunk, mert nem ismerjük a védekezés módját, nem ismerjük a jövedéki büntető törvényeket es az azokat pótló es

azokat kiegészítő szabályokat, mi-niszteri rendeleteket es döntvénye-ket, ami nem is csoda, mert hiszen a jövedéki büntető törvényeink még máig is az 1788. évi harmincadí rendtartás es az 1842. évi harmin-cadhivatali u asítás alapján „kezel-tetnek“.

Hogy tehát valakinek alapos ismeretei legyenek e téren, ehhez egy kis emberöltőn át való szakadatlan tanulmányozás, adat- es anyag gyű-jtés szükséges.

Igazán hézagot pótol tehát az a most megjelent terjedelmes szak-könyv, amelyet ma kézhez kaptunk es a melynek címe: A jövedéki Büntető Eljárás Magyarazata.

Írta: Hoffman Mihály, az «Adó-ügyi Szaklap» szerkesztője.

A név a fi-nanc-tudomány terén ma már fogalom, mert több, mint másfél évtizede, hogy Hoffmann Mihály a pénzügyi szakirodalom terén működik, amelyen ő egyik uttörő es a gyakorlati pénzügyi iro-dalomnak egyik mestere. Minden évben 1—2 közhasznú szakkönyve jelenik meg a könyvpiacra, amely mindmégannyi praktikusan levén megírva, nagyelterjedésnek örvend.

A «Jövedéki Büntető Törvények es a Jövedéki Büntető Eljárás Ma-gyarazata» című, most megjelent könyve is a gyakorlati élettel szá-mol.

Kiterjed az egyenes adók-, fo-gyasztási adók-, illetekek- es állami jövedékre vonatkozó összes törvé-nyek es szabályok áthágásából szár-mazó jövedéki kihágásokra es nek-különböztetett utmutató es tanács-adó minden jövedéki kihágási ügy-ben, mert alapos oktatást ad a ke-reseti adó-, házadó-, földadó-, tőke-kamat- es járadékadó, nyilvános számadásra kötelezett vállalatok es egyetek adója-, nyereményadó-, szállítási adó-, vadászati- es fegy-veradó, bányaadó, általános jöv-pótadó-, hadmentességi díj-, szesz-adó-, söradó-, cukor- es ásványolaj-adó-, szeszadópótlék-, söradópótlék-, átutalási eljárás, községi fogyasztási adópótlék-, dohány-, só- es lottó-jövedek, állami mértéki jövedek, lőpor-, határvám-, postajövedek-, fényjelzés-, illetek-, valamint a bor-italadó es husfogyasztási adóügyben előforduló jövedéki kihágási esetek-ben követendő mikénti védekezésre vonatkozólag.

A munka, amely két részből áll: «Alaki» es «Anyagi» részből, azt

A „SZÉKELY-UDVARHELY“ TÁRCÁJA.

A Kossuth-párt.

A „Székely-Udvarhely“ eredeti tárcája.

Büszkén tekint Magyarországra

Reátok,

Kik a hazánk küzdterére

Kiáltok.

Ősi magyar becsülettel,

Erővel,

Megküzdötök mindenféle

Ripókkal.

Egyetlen párt, amely harcol

Igazán,

Hogy az önkény ne üljön a

Nép nyakán;

Hogy a hazánk ne csinálják

Osztráknak,

S becsületét megvédjék az

Országunk.

Nézz le Kossuth, édes apánk

Az égből,

Olyan borús világ van itt

Már régtől...

Ragyogjon föl nagy szellemed

Sugára,

S hozzon pártod szebb jövőt a

Hazára!

Fülei Sz. Lajos.

Idealizmus a szerelemben.

A „Székely-Udvarhely“ eredeti tárcája

Írta: Mártonffy Imre.

Szokatlan légkörben élünk es moz-gunk. Hiuság, öntetszelgés, feltünni vágyás, nagyzási hóbort, tulhajtott idegesség, mindenáron való meggaz-dagodás a jelszavunk. Pénz es pénz! Ez a szó viharzik át az emberi lel-ken s mint sötét dämön ül az agyon, lenyüggözi a szabad akaratot, meg-szibbasztja üterünket, megbénítja a szívet es észet egyaránt. A legride-gebb, a legmeztelenebb realizmus dominál, karöltve a mindent uraló materializmussal. Ez szüli aztán a világfájdalmás, elégedetlen, önmagá-val es a társadalommal örökké har-coló parazitákat. „Ha neked van, miért nincs nekem?“ — A modern szocializmus elve. Szépen hangzik ez a fülnek, de az ész szava hangosan tiltakozik ellene. A kész vagyon nem hull az ölébe senkinek s ha nem igyekszik azt megszerezni, úgy hiu álom rá nézve a gazdagság. De hát miért törekszik az emberiség nagy része a jólét es gazdagság felé? Mert dolgozni nem akar s sokan, kik sem-miből nagy vagyonra tesznek szert, e vagyont — nem ismervén a fillér

nagy értékét — elpredálják s a reak-ció borzasztó rájuk nézve. A szörnyü kiábrándulás, a rideg valóra ébredés: a halálba kergetik, vagy a végtelen nyomorba, honnan megváltás, szaba-dulás reájuk nézve a halál.

Mintha kihalt volna az emberek-ből a régi szellem. Az álarc korszaka foglalta el a teret, az alakoskodás, képmutatás lépett előtérbe, teljesen kiszorította az igazat, a nemeset, szépet es jót. Az aranyborju előtt térdelnek es Mammon szobrát hál-ványozzák, hamis isteneket imádnak, a hypokrizis legundokabb fertőjében kéjjel lubickolnak, a jellem es be-csület penészvirág, lomtári rongy előttük. Az epikureusok jelmondatá-val él a legtöbb ember. „Ebe, bibe, lude, post mortem nulla voluptes“ (Egyél, igyál, játszszaál, a halál után nincs már élvezet). Nyíltan es szemér-metlenül üzik a csalást es aljas, el-vetemült lelkükkel a nagyok es ne-mesek körébe furakodnak, megmé-telyezik a levegőt, romlásba döntik a még ártatlanokat.

Igyekeztem tőlem telhetőleg mar-káns vonásokkal karakterizálni a mai sivár kor nyavalyáját es ennek ki-irthatatlan rákfenéjét: a materializ-must.

Anyagiság, ennyit jelent e szó magyarán. Anyagi az ember, mert az érdek lappang a háttérben, anyagi, mert boldogulását csak a cél eléré-se által teszi remélhetővé; anyagi, mert befolyásoltatja magát, hallgat minden ördögi sugallatra; anyagi, mert agyát örökké pokoli tervek fog-lalják el; anyagi, mert embertársai romlásán örvend, sőt azt tőle lehe-tőleg — persze suttomban — elő-mozditja, vakondpolitikát követ, szemben édeskés, háta mögött ravasz frondeur; anyagi, mert a saját énje a mindene, az Istene, világa, üdve es boldogsága.

Mily nemes a lélek, a szív, az ember maga is, ha a legszilárdabb idealizmus-kép ragyog előtte. Ha nem a rideg való bizarr képét raj-zolja maga elé, hanem azt arany-fátyollal bevonja s a legtisztább ideá-lizmus prizmáján nézi a világot. Az a misztikus köd, melyet ábrándok világának neveznek s melyre bár a költő azt mondja: „Kancsalul fes-tett egekbe néz“ — mindenkor ne-mesebbé teszi a szívet, lelket, mint a sötét es rideg pesszimizmus, vagy az anyagiság. Gögös epigonok ra-jongva hódolnak e bálványnak s romlott lelkük ez atmoszférában jól

célozza, hogy a nagyközönség bár milyen jövedéki kihágási esetben feltalálhassa mindama védelmi eszközöket, amelyek felhasználásával a jövedéki kihágási ügyekben sikeresen védekezhetik.

A könyv el is érte e célját, mert a jövedéki kihágások terén előforduló esetek minden mozzanatát nemcsak feltünteti, de a kezdőponttól a befejezésig példákkal is illusztrálja, amiért is azt a közönség különös figyelmébe ajánljuk.

A praktikus és díszesen kiállított tartalomjegyzékkel és betűsoros utmutatóval ellátott könyv bolti ára 8 korona és megrendelhető az „Adóügyi Szaklap” kiadóhivatalánál, Budapest, VI. ker., Andrássy-ut 38., valamint a „Székely Udvarhely” kiadóhivatalában Székelyudvarhelyen.

KÜLÖNFÉLÉK.

Aranylakodalom.

— Ünnepele a Nosz-családban. —

Igló város régi világából maradt meg Nosz János, a 79 éves öreg ur, aki most egy hosszú élet fáradtságos munkájának gyümölcseit élvezi és szerdán gyermekei körében. hű életpárjával: szül. Csatlás Paulinával, aranylakodalomát ünnepelte.

Ahitattal ragaszkodnak a gyermekek az öreg szülők tiszteletreméltó személyéhez. Nagy becsülésben részesíti őket Igló város közönségének apraja-nagyja,

A munkát pihenő és tiszteletben megőszült öreg ur ott nezi háza előtti padján ülve a most folyó világot, mely egész más, mint az övé volt. Csodálkozik is rajta, hogy most így van, mikor pedig ép úgy lehetne, amint azelőtt volt: a beke és egyetértés szelleme élhetne közöttük és mi testvérharcot folytatunk egymás ellen. Az öreg ur szelid arckifejezése komolyra változik, mikor azt kell látnia, hogy ismerős emberek találkoznak és nem köszöntik egymást; az ő idejében a széthúzásnak és egyenetlenkedésnek ily nagymértékű jelensége vel nem találkozott. Nem látja a régi kedélyeséget, mely a szepesi városok polgárságát annyira jellemezte; nem lát sehoh és semmiben őszinteséget, barátságot, jóakaratot, melyek pedig a régi szepesi polgárnak főjellemvonásait képezték. Eltűntek ezek mind és hiába is várná őket vissza: a mai kor gyermekeinek a békétlensége

az éltető eleme. Tudja Isten, hogy miért került tollunkra a fenti gondolat; lehet, hogy a jó öreg ur szelid arckifejezése suggerálta azokat. Őt gyermek és kilenc unoka veszi körül sok szeretettel és nagy ragaszkodással az aranylakodalom ülő öreg házaspárt; tisztelettel, becsülettel halmozzuk el mi is őket, mint Nosz Gusztáv helybeli főreáliskolai tanár szülőit.

Éljenek még soká!

— **Miért késik a székely fiúk elhelyezése?** A székely kereskedelmi és iparkamara még május hó folyamán felkérte a vármegyei iparfejlesztő bizottságokat, hogy az ipari pályára jelentkező fiúk kimutatását a kamarának küldjék meg. A székelyföldi vármegyék mindnyájan eleget is tettek ezen közérdekű felhívásnak, csupán Udvarhelyvármegye iparfejlesztő bizottságától nem érkezett be kimutatás a kamarához. Ennélfogva az elnökség javaslatára az őszi időre kellett halasszák a tanoncfelvételt. Vajon miért nem küldött kimutatást az iparfejlesztő bizottság? Vajon a kerület összes közép és polgári iskoláinak igazgatói felhívták-e az ifjúság és szülők figyelmét, hogy a kamara közvetítésével, minden megterhelés nélkül, a Székelyföldön is jövővel bíró ipari kiképzést nyerhetnek a székely ifjak? Hát a városi és vármegyei orvosok az árva gyermekek érdekében igénybe vette-e a kamara közvetítését? Mindezeket azért volna jó tudni, hogy lássuk, miben rejlik a hiba? Pályadíjat kellene kifizetni azon magyar középiskolai tanárok számára, akiknek keze alól legtöbb IV-VIII. osztályos ifju kerül ipari és kereskedelmi pályára. Ezuton, ha talán évtizedek múlva is, egészen megváltoznék kereskedelmi és ipari politikának. Mert valameddig gyakorlati emberek nem kerülnek az ország élére, olyanok, akik közvetlen közelből ismerik szakmájukat, mindaddig csak okleveles kibicékre leszünk utalva... Ez ügyhöz különben alkalom adtán még lesz szavunk.

— **Hangverseny és művészeti.** A jövő hó 10-én városunkba érkező színtársulat néhány tagja itt tölti el nyári vakációját. Az idő azonban sokkal kell-mesebben fut, ha jó és megszokott foglalkozást gyakorol az ember. Így gondolkoztak a színtársulat tagjai is, midőn tegnap este és ma (vasárnap) a Hungária-szálló nyári kerthelyiségében hangversenyt és

művészeti rendeztek, illetve tartanak. A műsort kitűnő bohózatok, kuplék, magán és kettős jelenetek, táncok, szavalatok, valamint drámai jelenetek töltik be. Belépési díj az első helyre 1 K és II. helyre 60 f. A műsor természetesen szigoruan családias. Az előadás kezdete pedig este 8 órakor lesz. Ajánljuk a szórakozni ohajtó közönség támogatásába.

— **Magyarok a szászok között** A Nagyszebenben megjelent „Siebenburgisch deutsches Tageblatt” legutóbbi számaiban azon kesereg, hogy a magyarság a szászok által lakott városokban mind nagyobb tért hódít és hogy számuk a szászokkal szemben napról-napra növekszik. Állítását a következő statisztikai táblázattal igazolja:

	1857-ben	1880-ban	1900-ban
Beszterczen	50	573	2245
Nagyszebenben	353	2064	4628
Brassóban	3242	9815	13162
Medgyesen	129	739	1300
Szász-Sebesen	17	183	549
Segesváron	355	1177	2267
Összesen	4346	14661	24151

magyar volt, akik még most is mindig növekedésben vannak. A nevezett szász lap a magyaroknak e fel-tűnő módon való növekedését részben annak a körülménynek tudja be, hogy a szász iparosok száma megerősített és azoknak a helyébe magyar iparosok telepedtek le; részben pedig annak, hogy majdnem az összes állami hivatalokat magyarokkal töltik be. Soh' se busuljanak szász „testvéreink”, mert ezen látszólagos szaporodást helyre-pótolják a tiszta magyar vidékekre befészkelődött és a kereskedelmet maholnap kizárólag uraló atyjuktiai. Inkább az oláhoktól tartanak, akik úgy a magyart, mint a különben takarékos és élelmes szászokat is kizorítással fenyegetik. Azok már igazán szaporodnak és terjeszkednek...

— **Üdülőhelyek a Székelyföldön.** Néhány gyönyörű és kiválóan egészséges üdülő telepet rendszeresített a marosvásárhelyi Székely-Társaság a Székelyföldön. Ebből van: Maros-Torda vármegyében 3; Udvarhely megyében 7; Háromszék megyében 6; Csikmegyében 4; Brassó megyében 1. Ezen üdülő helyek részletes ismertetése külön füzetben is megjelent, melyet bárkinek díjtalanul küld meg Szentgyörgyi Dénes, a társaság gazdája.

— **Halálozás.** Özv. Boncza Sámuelné szül. Petrovits Zakariás Éva f. hó 20-án elhalt 91 éves korában. Temetése tegnap volt városunkban.

— **A székely egyleti első takarékpénztár** esődtömegéhez tartozó és annak tulajdonát képező 102 különlevő követelés, amelynek együttes összege 45431 K 64 fillér esedékes kamat járulékaival egyetemben nyilvános árverésen el fog adatni. Az összes követeléseket egyszerre, együttesen bocsátják árverés alá. Az árverés augusztus hó 3-án délelőtt 9 órakor lesz Székelyudvarhelyen, a városház helyiségében.

— **Multság a sósfürdőn.** A Gergely-féle sósfürdőn egymás után történnek a kedélyesnél-kedélyesebb multságok. Jövő vasárnap a helybeli csizmadia-ipartársulat temetkezési alapja javára rendez nyári multságot. Belépő-díj személyenkint 1 K, Családjegy 2 K. Kezdeté d. u. 5 órakor. Jó zenéről, kitűnő ételekről és italokról gondoskodnak.

— **A vidéki hírlapírók mozgalma.** A vidéki hírlapírók országos szövetsége Szegeden Szávay Gyula elnökléte alatt ülést tartott, melynek első tárgya a vidéki újságírók egyrészének körében megindult szervezkedő mozgalom volt. A szövetség igazgatósága egyrészt saját tagjainak, másrészt a nagyközönségnek informálására szükségesnek tartotta, hogy álláspontját a következő kijelentésekkel jelezze:

A vidéki hírlapírók országos szövetsége hivatását továbbra is eddigi szervezetében, alapszabályainak változatlan keretei közt s a vezetés eddigi szellemében kívánja teljesíteni, mely szellem hivalgástól ment, zajtalan működésben, ennek az újságírótestületnek erkölcsi és anyagi tőkét: tiszteletet és vagyont szerzett. Tagjait a szövetség a vidéki újságírók egyesületéből válogatja, kölömböságtétel nélkül arra, hogy a felvételt kérőnek az újságírás egyedüli kereseti foglalkozása-e, vagy amelltt az illető valamely más hivatásnak is mukása-e még, mert a szövetség az újságíró hivatását és a hivatásos újságírói munkát nem e munka kenyérkereseti jellegének kizárólagosságában látja. A vidéki hírlapírók országos szövetsége nem azonos a vidéki hírlapírók ama részével, amely a hírlapírói munka anyagi értékesítése érdekében újban mozgalmakat indított, az egyes városokban szervezkedő üléseket tart és országos gyűjtést rendez. E szervezkedő mozgalommal a szövetség szembe nem helyezkedik, de azzal szolidaritást sem vállal, hanem attól magát és tagjait távol tartva, egyedül a saját szervezetéből folyó munkának szentelti tevékenységét s e szervezet függetlenségét, erkölcsi és anyagi cselekvőképességét minden támadással szemben megvédelmezi.

érzi magát, ám a nemes lélek az idealizmus légkörében sokkal szebb képet alkot a jövőről magának, mint amaz.

Mindent megméltelyezett ma az anyagosság. Csak a szerelmet nem bírta falsificálni. Bár gonosz lehetete rásütötte a bélyeget: a kételkedés, féltékenység ördöge képében, de teljesen demoralizálni nem bírta. Neveessenek csak azok, kik az idealizmust délibábnak, ködképnek, hui ábrándnak, agyérmennek mondják, neveessenek ki, de ez az én törhetlen élvem, mert idealizmus nélkül nem állhat fenn a világ, elpusztul az emberiség, megsemmisül minden. A szerelem is idealizmus, egy gyönyörű kép, melynek prózává változnia nem szabad. A házasságot is idealisnak kell festeni, jóllehet ez nem axioma, mert igen sok házasság nemcsak prózai, hanem pokoli. Azonban e házasságokból hiányzik az oltárkép: a szerelem, az ily házasságokat az érdek hozta létre, a materializmus.

„Ne nőülj meg fiatal korban soha”, mondá egy öreg barátom — „mert ilyenkor idealista vagy, belebolondulsz nyakig egy szegény leányba s az viszont beléd s megköltöd vele a házasságot vele, mely

rózsaláncnak látszik eleinte, de mikor az idealizmus köde szétfoszlik, akkor a rideg próza áll elő és súlyos békákat hordasz kezeden, lábadon. Előrehaladott korban azonban, mikor eszed megállapodott, nem rajongsz ifju hévvel többet, hogy éppen öreg napjaidat ne kelljen egyedül keresztül sinylened, végy magadhoz egy nőt, ki kissé szeressen is — úgy a hogy — és könnyebb lesz a keresztviselés. Pénze ám legyen, mert ekkor az idealizmus megszűnt és tudni való, hogy idealizmusból nem lakott jól még se a férj, feleség vagy gyermek. Az kenyeret nem ad és az idealizmus még senkit se tett megelégedetté.”

Eddig beszélt a jó ember, ki állítólag tapasztalatokból indult ki.

„Idealista voltam én is egykor, — folytatta melankolikus mosolylyal — elvettem egy szegény leányt, nagyon szerettem, ő is, most ő meghalt és én itt vagyok három nevelletlen kis gyermekkel. Vége az idealizmusomnak és ha még egyszer igába hajtom a fejemet, — a gyermekek miatt kell — úgy csak oly nőt fogok választani, kit éppen magam mellett megtűrjek, mint szükséges rosszat.”

Gondolatokba merültem; e beszéd meglepett. Hogyan? Hát az emberek ilyen fogalmuk van az életről? A melyet hogy ragyogó, szép, örömteljes és boldog legyen, csak egy szerető nő képes bearanyozni? Hogyan, hát a boldogság pénzzel vásárolható meg? A szerelem is? Ily meztelen realizmus, ily cinikus anyagosság nem lehet principiuma az összes emberiségnek. A szerelem tiszta szentélyét nem mocskolhatja be soha a materializmus szennyes pora és profán saruival nem gázolhat abban a kertben, hol a boldogság virágai pompáznak. Igen, én rajongó idealista vagyok és hiszem, hogy ez a hit életi bennem a reményt, hogy az élethez szükséges boldogságot elértem. Mi kell a valódi boldogsághoz? Pénz? Soha. Ez a csábító ördög, ez a gonosz, hitvány ércdarab milliókat elszédített és rossz utra terelt. Ez ásta meg az emberiség sírját, ez vitte romlásba a legnemesebb, legtisztább lelket. Hah! a pénzhez sok vér, sok szenny tapad!

Higgyétek el, az boldog, ki idealisan szeret. Szeretni a nőt, a lényét, mindenét, önzés, érdek nélkül, szeretni hűen, igazán, odaadóan, a sirig, ez az ifju hév, ez a fiatal szív vágya.

Ideal lebeg a szerelmes előtt, a jövő rózsás színü, a jelen mosolygó, virágos, rózsás; a mult? A multat feledte rég, ha az boldog volt, akkor természetes folyománya a jelen önfeléd állapot, ha pedig zajos, viharos és boldogtalan volt, egy valóságos oázis a jelen: megmentő, megváltó és éltető.

Idealizmus a szerelemben, — erre törekedjétek ifjak! Veszve van ott a hit, remény, boldogság, ahol az érdek képezi alapkövét a házasságnak, kihal a nemesebb érzés, a nőt becsülő érzélem ott, ahol a megszokás köti össze a sziveket. Mily szépen hangzik ez: „A házasságok az égben köttetnek!” Az idealis szerelem tényleg nem földi adomány, az égi, isteni valami, édeni szikra, mely a szívbe fészkel magát s onnan kitépni csak a halál vasmarka képes. Szeressétek ifjak idealisan s ne keressétek mindenben az anyagit, a közönyöst, a mindennapit, mert az az élet keserőségeit még elviselhetlenebbé teszi, míg az idealizmus éltet, hosszan, boldogan és megédesíti mindennapi étkeket, áldást hint utaitokra és gondot visel léptetekre! Idealizmus, ez legyen a szerelemben jelszavatok!

— **Véletlenül meglőtt adótiszt.** Székelykeresztúron e napokban Gune Mihály kir. adótisztet Schneider nevű szász tanító barátja, saját lakásán és saját revolverével véletlenségből mellel lőtte. Az első orvosi segélyt Dr Lengyel Árpád nyújtotta s ezután beszállították a segesvári kórházba, hol megállapították, hogy a golyó Gune baltüdője körül hatolt a testbe egészen a lapockáig ment be, de nemesebb szerveket nem talált. A sebesülés tehát életveszélyesnek nem mondható.

— **Postás multság.** A helybeli posta- és táviratbiztosítók ma (vasárnap) tartják meg az évi multságukat a Szejké-fürdő közelében elterülő egyik erdő-alji térségen. Derék postásaink eme kedélyes és vidám társasoszejövetelén városunk társadalmának különböző köreiből is sokan részt vesznek.

— **A székely vasutak kiépítése.** A székely vasutak tervbe vett kiépítése végre megvalósul, a vonalrész, a mádélva-gyergyószentmiklósi vonal kiépítésével. A kereskedelmi miniszter ugyanis a legelőbb ajánlatot tevő vállalkozónak a munkát kiadta, illetve az államvasutakat utasították a szerződés megkötésére.

— **A székelykocsárd-marosújvári vonalon folyó évi augusztus 1-től egy új esti vegyesvonat helyeztetik forgalomba, mely Székelykocsárdra este 7 óra 7 perckor érkezik, illetve Székelykocsárdról este 9 óra 15 perckor indul. E vonatok Székelykocsárdon c-átkoznak Budapest, illetve Marosvásárhely felől és felé.**

— **Állami ménvásár.** A földművelésügyi miniszter fölhívta a tenyész tőket, kiknek tulajdonában három és fél évet betöltött, de a nyolcadik évet meg nem haladt koru ménlő van és azt eladni ohajtják, hogy szándékukat a ló árának és az eladás helyének megjelölésével, egy koronás bélyeggel ellátott beadványban, augusztus 10-ig a földművelésügyi miniszteriumnak jelentsék be 165 centiméternél alacsonyabb mént nem vásárolnak, kivéve, ha kitűnő minőségű.

— **Homoród-fürdőn** tegnap este tartották meg a fürdőszépítési alap javára rendezett Anna-bált.

— **Margit crém.** Kevés hölgy van az országban, aki Földes Kelemen gyógyszerész ezen kiváló arckenőcsét ne ismerné. Ugyan is az összes szépítő-szerek között a Földes-féle margitcrém örvend a legnagyobb kelendőségnek, mert teljesen ártalmatlan, a bőr mindennemű tisztálanságát, szeplőt, pattanást mitessert stb. néhány nap alatt eltávolítja és az arcot üdév, fiatallá varázsolja. Nemcsak az arcot, hanem a nyak, váll és kéz fehérítésére és szépítésére is használják. Nagy tégely 2 kicsi 1 korona. Kapható a készítőnél Földes gyógyszerésznél Aradon és minden gyógyszerárba. Utánzatoktól óvakodjunk.

— **Érdekes évkönyv.** Érdekes tartalmu évkönyvben számolt be a marosvásárhelyi Székely-Társaság 100-ik összejövetele alkalmából addigi működéséről, feltárva benne a székely kérdés történelmi fejlődését. Kiváló becsüvé teszi e művet a nagy gonddal egybeállított repertorium, mely az összes székely vonatkozó művek jegyzékét tartalmazza. Az évkönyvet 1 korona beküldése ellenében a társaság potomentesen küldi meg. Ajánljuk az érdeklődők figyelmébe.

IPAR ÉS KERESKEDELEM.

— **Vármegyénk házi-iparosaihoz.** Folyó évi augusztus 13-án az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesület Székelyudvarhelyt tartja meg nagygyűlését. Ezen alkalomból igen sok gyáros, nagy- és kiskereskedő fog itt megjelenni. Helybeli keres-

kedőink a hasznost a kelle-messel összekapcsolni akarják s e végből a vármegyénk területén létező házi-ipari készítményekből egy nagyobb kiállítás ohajtának rendezni. Felkérjük tehát mindazokat, akik ezen kiállításra alkalmas tárgyakkal rendelkeznek, avagy ilyeneket rövid időn belül előállítani képesek, hogy ebbeli szándékukat *folyó évi augusztus hó 6-ikáig* Székelyudvarhelyt Szenkovits János utóda divatárkereskedésében bejelenteni sziveskedjenek.

LEGUJABB.

Szterényi államtitkár.

A király Szterényi József miniszteri tanácsost kereskedelemügyi adminisztratív államtitkárnak nevezte ki. Az erről szóló királyi kézirat a hivatalos lap mai számában olvasható.

A válság.

A kormány Pestvármegye alkotmányvédő határozatát megsemmisítette. A darabont-miniszterium ezen lépése nagy felháborodást keltett. Közeli napokban rendkívüli közgyűlést hívnak össze. Az esetleg felfüggesztés alá kerülő tisztviselők kártalanítására válság-kasszát teremtenek. A ferencvárosi kerületben tartott gyűlésen Dr Ballagi Aladár képviselő tízezer koronát ajánlott fel a tisztviselők kártalanítására.

Fellázadt katonák.

Az Albrecht porosz herceg nevét viselő gyalogezred legénysége fellázadt a tisztek ellen. A herceg 16.000 rubelt küldött volt a legénységnek s a tisztek elmulatták lakomákon. A kozákok fegyveresen verték le a lázadást.

A „Potemkin“ parancsnoka.

Golukov kapitánynak, a Potemkin meggyilkolt parancsnokának holttestét a hullámok partra vetették Ojapurja mellett, Sebastopoltól északra. Sebastopoltban fogják eltemetni a meggyilkolt kapitányt.

A KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.*

Tekintetes szerkesztőség!

Alulírott bátor vagyok a tekintetes szerkesztőséghez azon szives kéreccsel fordulni, kegyeskedjék az alábbiakat becses lapjának legközelebbi számába közzé tenni, s tekintettel arra, hogy csak is való igazságról van szó, azt lehetőleg pártfogolni.

Kijelentem első sorban is, hogy senkit megsérteni nem akarok, de nem akarom sérteni azon hatóságot sem, melyet sérelmes panaszom érint. Panaszom a következő:

1-ször. A pénzügyi törvények és szabályok világosan tiltják, s meg nem engedik azt, hogy aki italmérréssel felruházva van, más által az italkimérést gyakoroltassa, s mind ezek dacára nagyon is csudálkozom, hogy ilyen eset számtalan áll fenn, s pláne a Kossuth-utca alsó végében, hol három ilyen van, ki másáltal gyakoroltatja a kimérést; ez tehát törvénybe ütköző, s csudálkozni lehet azon, hogy ezen eljárás a Pénzügyigazgatóság figyelmét kikerüli. Vegyük figyelembe azt is, hogy üzleti helyetteseket, kivételes esetben

* Ezen rovatban helyet adunk minden közérdekű felszólalásnak, de a felelősség a beküldőt terheli. Szerk.

lehet engedélyezni és pedig nagyobb forgalmi helyeken, nem pedig ott, hol ugyszólva semmi forgalom nem mutatkozik s megfelelő helye sincsen. Ez csak egy hatalmas üzérkedés az illető italmérréskől.

2-ször. Vajjon helyén van-e az, hogy dacára ugyan azon törvények világosan intézkednek arról, hogy az italmérrések létszáma mennyi lehet, és mily távolságban. Erre újból csak annyit mondhatok, hogy nagyon is mellőzve vannak a vonatkozó szabályok, mert hiszen alig pár lépésnyi távolságban 12—13 italmérrő szerepel. Hát ez rendén van? Nézetem szerint nincs. Aztán oly helyiségek nyertek italmérést, melyek a megkívántató lakszobákkal ellátva nincsenek.

Nem kell magyarázat, hiszen a közönség is megbotránkozással bámulja azt, hogy a pénzügyigazgatóság oly kis távolságban annyi italmérést engedélyezett. Ez okból nem élhet egyik a másiktól.

3-ször Szabad legyen megkérdéznem végül azt is, miért különböznek az italmérrési illetékek is; én például, a kinek oly gyarlón megy a kimérés. fizetek 60 koronát, a másik, ki jobb forgalomnak örvend fizet 30 korona italmérrési illetéket. Hát ez helyes és méltányos?

Mind ezeket továbbra tünni és elviselni nem lehet s feltétlen egy szigorú vizsgálatot kíván, mit talán a Pénzügyigazgatóság végre-valahára eszközölni fog, hiszen ideje lenne, hogy többször tett panaszunk eligazítását nyene, s ez könnyen eszközölhető, csak akarat kell, s nem fogja továbbra elnézniés tünni azokat a vissza éléseket, melyek napi rendben vannak s melyekről a vizsgálat minden meggyőződés fog szerezteni.

Midőn mindezeket felhozni kívántam, vagyok a tkts. szerkesztőségnek kiváló tisztelettel:

Stemmer József, vendéglős.

KÖZGAZDASÁG.

Az udvarhelyvárm. gazdasági egyesülettől.

226—905. szám.

A szept. 30., október 1-én és 2-án tartandó nagyenyedi mezőgazdasági kiállításon egyesületünk, vármegyénk piacépes terményeiből csoport kiállítás ohajt rendezni az esetben, ha elegendő bejelentés érkezik.

E célból felhívjuk vármegyénk gazdaközönségét, hogy augusztus 8-ig az egyesület titkárnál sziveskedjenek bejelenteni, hogy mit ohajtának kiállítani.

Kiállítható: gyümölcs, komló, oly gabona, a melyből kivitelünk van, tehát zab, rozs, heremag, búkköny, borsó, lencse.

Székelyudvarhelyt, 1905 jul 21.

Az elnökség.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Ifj. K. s. Verse közölhető, de nevét miért titkolja előttünk? Ne féljen, szerkesztőségünkben nincsen labanc; nem áruljuk el kilitét, ha tisztviselő is — a hatalomnak. Az alattomos hazafiak sokat nem lendítenek. Ne szégyelje hazafiságát, inkább legyen büszke reá — büszkélkedés nélkül.

Automobil pártoló. Igen, az automobilügynek immár 3-ik év óta derék harcosa a „Magyar Automobil-Ujság“ címmel havonta 2-szer Budapesten (VII. Damjanich-u. 47.) megjelenő gazdagon illusztrált folyóirat, melynek előfizetési ára negyedévre 4 K. E lapot Sándor Gyula szerkeszti, főmunkatársa kirsuzkai Cserépy Arzén mérnök. Hivatalos lapja „A magyar Automobil-Club“-nak Megrendelheti lapunk kiadóhivatalában is.

Nem érdekelt. Az „Egy kis katonásdi“ c. közleményre beküldött választ — jövő számra kellett hagynuk.

Gy. M. Sz. Leveleinkre sürgős választ várunk.

Politikai felelős szerkesztő:

Dr Hinléder Fels Ákos.

Társ-szerkesztő és laptulajdonos
Betegh Pál

Kiadja: Betegh Pál és Társai ujság-kiadó intézete.

195—1905. végrh. szám.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az udvarhelyi kir. törvényszéknek 1905. évi 1428/p. számú végzése következtében Dr Pál Ernő ügyvéd által képviselt udvarhelyi Zálogkölcson intézet javára Czerják Lajos és társa lokodi lakosok ellen 290 K s jár. erejéig 1905. évi március hó 29-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 1050 K-ra becsült következő ingóságok, u. m.: I. Czerják Lajosnál 2 tehén, 2 borju és 1 szekér, II. Sándor Józsefnél 2 borju, III. Sándor Ferencnél 2 tehén, 2 borju, 1 szekér és trágya, IV. Balácsi Sándornál 2 tehén, 2 borju, 1 szekér és trágya nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek az oklándi kir. járásbíróóság 1905. évi V. 88—2. sz. végzése folytán 290 K tőkekövetelés, ennek 1905. évi február hó 6. napjától járó 6 százalékos kamatai, $\frac{1}{2}$ százalékos váltódíj és eddig összesen 94 K 75 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Lokodan alperes lakásán leendő megtartására 1905. évi július 31. napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is, el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120 §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Oklándon, 1905 július 12-én.

POLLÁK IGNÁC,
kir. bir. végrehajtó.

237—1905. vgrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az udvarhelyi kir. járásbíróáságnak 1904. évi 4920/p. számú végzése következtében Dr Pál Ernő ügyvéd által képviselt udvarhelyi zálogkölcson intezet javára Márton Pál és társa abásfalvi lakosok ellen 190 K s jár. erejéig 1904. évi október hó 8. n foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 680 K-ra becsült következő ingóságok, u. m.: Márton Pál, Márton István és Márton Mózesnél 12 szekér széna, 20 kalangya zab, 3 szekér, 1 sertés és 30 juh nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek az oklándi kir. járásbíróóság 1904. évi V. 323/2 sz. végzése folytán 190 K tőkekövetelés, ennek 1904. évi aug. hó 10-ik napjától járó 6 százalékos kamatai, $\frac{1}{2}$ százalékos váltódíj és eddig összesen 140 K-ban bíróilag már megállapított költségek erejéig Abásfalván alperes lakásán leendő megtartására 1905. évi augusztus hó 1-ső napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. § ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120 §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Oklánd, 1905. évi július hó 12. napján.

POLLÁK IGNÁC,
kir. bir. végrehajtó.

4734—905. tkvi sz.

HIRDETMÉNY.

Felsőboldogasszonyfalva község telekkönyvei (birtokszabályozás) tagosítás következtében az 1869. évi 2579 I. M. szabályrendeletre képest átalakítottak és ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra, melyekre az 1886. évi XXIX. t. c., 1889. évi XXXVIII. t. c. és 1891. évi XVI. t. c. cikk a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. t. c. cikkben szabályozott eljárás a tkvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan foganatosítottak.

E célból az átalakítási előmunkálat hitelesítése és a helyszíni eljárás Felsőboldogasszonyfalva községben **1905. évi szeptember hó 4-én** fog kezdődni.

Ennélfogva felhívjuk:

1. az összes érdekeltek, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen vagy meghatalmazottjaik által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervezet ellen netalán észrevételeiket annál is bizonyosabban adják elő, mert a régi telekkönyvek végleges átalakítása után a teves átvezetésből eredhető kifogásokat jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik.

2. mindazok, kik a telekjegyzőkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a kiküldött bizottság előtt a kitűzött határon kezdődő eljárás folvama alatt jelenjenek meg és előterjesztéseiket igazoló esetleges okirataikat mutassák fel.

3. mindazok, kik valamely ingat-

lanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírásra az 1886. évi XXIX. t. c. 15., 18. §-ai és az 1889. évi XXXVIII. t. c. 5., 6., 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, vagy oda hassanak, hogy az átruházó tkvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa; mert különben ez uton jogukat nem érvényesíthetik és a bélyeg és illeték elegendési kedvezményétől elesnek és;

4. mindazok, akiknek javára tényleg már megszűnt követelésekre vonatkozó zálogjog vagy megszűnt egyéb jog van nyilvántartásba bejegyezve; ugyancsak az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztést kerelmezzék, illetve, hogy a törlesztési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert elegendésben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

A királyi törvény-zék mint tkvi hatóságtól.

Székelyudvarhelyt, 1905. jul. 7.

D: HARMATH JENŐ,

kir. tszéki egyes bíró.

2-3

188

Legolesőbb és legesinosabb nyomtatványokat készít Betegh Pál és Társai nyomdája Székelyudvarhely.

Állandó, észszerű és ügyes reklámozás minden gyári, kereskedelmi, ipari vállalatnak, üzletnek a lelke, rugója, az élető eleme.

Hogyan, hol és mikor hirdethető a legsikeresebben, legjobban és legolesőbban, megtudható az

Általános Tudósító

hirdetési osztályánál,

tulajdonos LEOPOLD GYULA szerkesztő

BUDAPEST, VII, Erzsébet-körút 54. sz.

ahol kiváló szakértelemmel, odaadó lelkiismeretességgel, pontossággal és olcsón eszközölnék hirdetéseket és reklámokat az összes budapesti, vidéki és külföldi lapokban és naptárakban.

Kiadó lakás Orbán Balázs utca 45 sz. a.

2 szoba, konyha, pince és hozzá tartozó mellék épületekkel július 24-től kiadó. Értekezni lehet Borbély József Orbán Balázs utca 18 sz. alatt. 1901 1-1

BOR kiváló jeles ó-borait ajánlja, kölesön hordókban, mérsekkelt áron: **Raksányi Károly** kész, Balaton-Henyében.

„Hermandol“ klozet-papír a legjobb!

HEGEDŰ, VONÓ, KELLEKEK ÉS HUOK

SZIVAR-, SZIVARKA-,

DOHÁNYTÁRCÁK

ERSZÉNYEK ÉS PÉNZTÁRCÁK

MONOGRAMMOK levélpapír és fehérenemű bélyegzéshez, minden betűvel, 1 d b 1 kor. Kaphatók

BETEGH PÁL ÉS TÁRSAI

könyv- és papirkereskedésében Székelyudvarhelyt.

Mesés és imakönyvek, zeneművek!

Papírok, írószerek, szivacsok!

Olcsó legyezők és díszműtárcák!

A csépeítettő gazdaközönség

figyelmébe!

HÁROM KÉSZLET

CSÉPELŐGÉPEMET

ajánlom az igen tisztelt gazdaközönség becses figyelmébe

CSÉPELTETÉSEKET

bármikor a legkedvezőbb százalék mellett elvállalok. Tisztelettel

Fábián József Székelyudvarhelyt.

Rösler és Gábor vaskereskedése

„Az arany patkóhoz“ Székelyudvarhelyen

Van szerencsénk a nagyérdemű közönségnek szíves tudomására hozni, hogy e napokban Székelykeresztúron, a Kossuth téren fióküzletet nyitottunk.

Ajánljuk jól berendezett vasüzletünkben kapható styriai acélvassal és körisfagerendelyvel ellátott miskolci váltókéinket jótállás mellett; mindenféle ekerészeket, legjobb faju acélkapát, kaszát, ásót, lapátot, csákányt, fejszét, 2, 3 és 5 águ acél villát, mindenféle ajtó-, ablak- és butorvasalásokat, acél szármakokat, brassói portlandcementet, Hunyadi-vasat, sodrony és kovácsolt szeget, csavarokat stb. minden e szakmába vágó vasárakat legelőnyösebb árban és figyelmes kiszolgálás mellett.

Végül felhívjuk a tisztelt közönség figyelmét az első rangú gyárakból nagy választékban beszerzett többféle legjobb szerkezetű varrógépraktárunkra, melyek felelősség mellett igen előnyös árban, esetleg részletfizetésre is kaphatók.

A n. é. közönség becses bizalmába ajánlva magunkat s jóindulatu szíves pártfogását kérve, kiváló tisztelettel

Rösler és Gábor Székelyudvarhely

fióküzlet Székelykeresztúron.

SZENKOVITS JÁNOS UTÓDA

férfi és női divat-áruháza

Székelyudvarhely, Batthyányi-tér 4. sz.

Úti bőröndök a legnagyobb választékban

Ajánlja dusan felszerelt áruraktárát férfi és női ruhaszövetekben a legolesóbtól a legfinomabbig, mindennemű ruházati cikkekben. Kész férfi és iskolás gyermekruhákban.

Férfi és női díszkalapok, cipők és nagy választék fehéreneműekben, kitűnő hazai gyártmányú vásznakban, asztalneműekben és butortakarókban, futószőnyegeken, nagy szőnyegeken.

Összes ruhadiszek, nap- és esőernyőkben nagy választék.

Szabó- és kárpitos kellekben, bluzok és alsószoknyákban állandó nagy raktár.

Legolesőbb árak!

Szappanok, ilatszerek fog- és ruhakelék

ÚJ VASKERESKEDÉS

Gyertyánffy J. fiai vasnagyszerkedésében Székelyudvarhelyen.
Gróf Roon-féle lábatlani Cementgyár állandó nagy raktára páratlan jó minőségű román és portland cementből zsákok és hordókban legolcsóbb árakban.

Ernst György CUKRÁSZDÁJA ÉS KÁVÉHÁZA

Székelyudvarhelyen, Batthyány-tér 5. szám alatt.
 Mindennap kitűnő fagyaltok, friss torták, izletes cukrász-sütemények, jeges és tejes kávé kapható.

HERMANN GYÖRGY

FESTŐ ÉS ARANYOZÓ SZÉKELYUDVARHELYEN
 KOSSUTH-UTCA 16. SZÁM ALATT

Ajánlom magamat a műfestészet többféle ágában u. m. templom, arckép és díszleklapok, valamint cimitablák festésére. Fővállalok új templomi berendezéseket régi oltárokat, szószékeket stb. kiújítok, festek és aranyozok, legszebb kivitelben és jutányos árban. Továbbá műkedvelő ifjaknak, kik a festészetben bevezető utmutatást óhajtanak nyerni, oktatást adok óránként egy korona díjért.

Fűszer-, porcellán- és üvegkereskedés!

Csodálatos olcsó a Borhegyi borviz!

— Üvegenként csak 8 fillér. —

Ezen természetes ásványvíz kitűnő eredménnyel használják: hurutos bántalmakban, idült hörghurutban, a gümőkór lerakódásának első stádiumában, a gyomor rendellenes működésében, a májműködés és epekesztés rendtelenségeiben, az epekövek eltakarítását szembetűnően könnyíti, a bélhurut minden nemében, a nyálkás aranyrban, hasszervi dugulásokban, húgykő képződéseiben, mézes húgyárban, görvél- és mirigydagokban, angolkóros csontlágulás- és sorvadásokban. — A legkittűnőbb üdítő ital, borral vegyítve páratlan! — Hetenkint háromszor friss töltés! — Raktári SZENTPÉTERY GERGELYNÉL, Székelyudvarhelyt

Kászoni Főkut vize 14 fillér!

Baross-forrás borvize 8 fillér!

Izákosság nincs többé!

Kivánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy próbát a Cozaporból. Kávé tea, étel vagy szeszes italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A COZAPOR többet ér, mint a világ mindegyik szobeszedője a tartózkodásról, mert csodálatos ellenszennyessé teszi az izákosságok a szeszes italt.

A COZA oly csodás és biztosan hat, hogy azt felesleg, lesvér avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető méla csak nem is sejt, mi okozta javulását.

COZA a családok ezreit hőkítette ki ismét sok ezer férfit a szegény és hecelenségtől, megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Temérdek fiatal embert a jó utra és szerencséjéhez segített és nagyon sok embert életét számos évvel meghosszabbította.

Az intézet, mely a COZAPOR tulajdonosa, mindazoknak, kik kívánják, egy próba-adagot és egy közönséges írással telt könyvet díj- és költségmentesen küld, hogy így bárki is meggyőződhessen biztos hatásáról. Kereskedünk, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan.

INGYEN PRÓBA 186. SZ.

Vágja ki ezen szelvényt és küldje még ma az intézetnek. (Levelek 25 fill., lev. lapok 10 fillérrel bérmentesítendőek.)

COZA INSTITUTE

(Dept. 186.)

62, Chancery Lane,
London, Anglia.

A SZAB. OSZTR. MAGYAR ÁLLAMVASÚT-TÁRSASÁG RESICZAI MEZŐGAZDASÁGI GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGNÖKSÉGE.

NICHOLSON GÉPGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG GAZDASÁGI GÉPOSZTÁLYÁNAK VEZÉRÜGNÖKSÉGE.

AZ **"AGRARIA"** HAZÁNKBAN AZ EGYEDÜLI IPARTERJESZTŐ VÁLLALAT, MELY KIZÁRÓLAG MAGYAR GYÁRTMÁNYOKAT HOZ FORGALOMBA.

"FONTOS!" ÁLTALÁNOSAN ELSMERVE!

A VESZPRÉM VÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET KIÁLLÍTÁSÁN BEMUTATOTT NYILVÁNOS SZÁNTÁSÉRT NAGY ARANY ÉREMMEL ÉS DISZOKLEVÉLLEL KITÜNTETVE.

PÁROS SORU VETŐGÉPEINK TULSZÁRNYALTAK AZ IDEGEN GYÁRTMÁNYOKAT ARANY ÉREMMEL KITÜNTETVE MINDEN TALAJHOZ MEGFELELŐ VETÉSI UTASÍTÁS = JUTÁNYOS ÁRAK =

ÁRJELEGYKÜNK MINDEN GAZDÁNAK FONTOS TANÁCSADÓ ÉS KIVÁNATRA DUMENTESEN KÜLDETIK!

SÜRGÖNY VAGY LEVÉLCZIM: **"AGRARIA"** BUDAPEST

EGYSZERI átsimítás

SCHICHT-szappannal

(«szarvas» vagy «kules» szappan) pótol KÉTSZERI átsimítást közönséges szappannal.

Schicht-szappan a legjobb és használatban a legolcsóbb! 180

CLAYTON & SHUTTLEWORTH LTD
 Budapest, Váci-körút 63.

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgépek,

szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet jr. kapálók, szeleskavágók, répvágók, kukoricamorzsolók, darálók, őrlőmalmok, egyetemes acél-ekék, 2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

KÖNYVNYOMTATÓ- ÉS KÖNYVKÖTŐ-INTÉZET

Versenyt kizáró olcsó árban elfogad és szakszerű, izléses kivitelben készít el mindennemű

nyomtatványt és könyvkötői munkát

Költségvetés ingyen és bérmentve!

Egyleteknek és könyvtáraknak különösen mérsékelt árszabás! Egyházi, iskolai, szolgabírói, községi, körjegyzői, ügyvédi, végrehajtói nyomtatványok áruháza

A Székelyföld legnagyobb és legolcsóbb nyomtatvány-raktára.

BETEGH PÁL ÉS TÁRSAI

KÖNYV-, ZENEMŰ- ÉS PAPIRKERESKEDÉS

Folyóiratok, hírlapok, irodalmi művek eredeti áron, költségfelszámítás nélkül megrendelhetők.

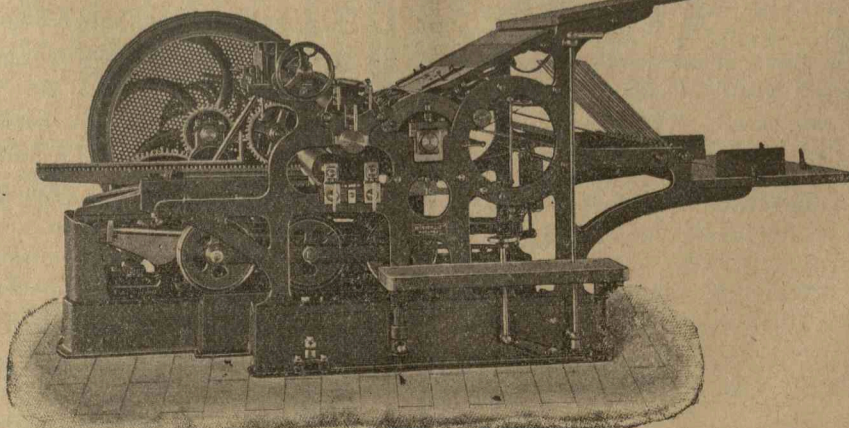
Zeneművek papir-, író- és rajzszerkek

nagy választékban és olcsó árban!

Teljes könyvtár- és irodaberendezések mérsékelt árak mellett. Szakszerű, kifogástalan kivitel!

SZÉKELY-UDVARHELY

legelterjedtebb függetlenségi lap szerkesztősége és kiadóhivatala

Nyomatott Betegh Pál és Társai könyvnyomtató intézetében Székelyudvarhelyt, 1905.